

Materiál na rokovanie
Mestského zastupiteľstva
hlavného mesta SR Bratislavy
dňa 21. 11. 2013

Petícia za vyhlásenie evolučného parku Bratislava

Predkladateľ:

Ján Budaj, v. r.
námestník primátora

Zodpovedný:

Ján Budaj, v. r.
námestník primátora

Spracovateľ:

Mgr. Monika Bandúrová, v. r.
odborný referent

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodovú správu
3. Petíciu za vyhlásenie evolučného parku Bratislava
4. Uznesenie Komisie územného a strategického plánovania, životného prostredia a výstavby zo dňa 11.11.2013
5. Uznesenie Mestskej rady č. 964/2013 zo dňa 10.10.2013
6. Argumenty za a proti PR Pramene Vydrice
7. Stanovisko riaditeľa Mestských lesov č.1
8. Stanovisko riaditeľa Mestských lesov č.2
9. Návrh štatútu PR Pramene Vydrice
10. Ekonomické aspekty vyhlásenia PR Pramene Vydrice
11. Plochová tabuľka LHP podľa jednotiek priestorového rozdelenia lesa
12. Mapa navrhovanej PR Pramene Vydrice s vyznačením turistických chodníkov a rekreačných plôch

november 2013

Návrh uznesenia

Mestské zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu

schvaľuje

I. alternatíva

1. predložení Petíciu za vyhlásenie evolučného parku Bratislava.
2. vykonanie opatrení potrebných na vytvorenie bezzásahového rekreačného prostredia „Pramene Vydrice“ na území mestských lesov spravovaných mestskou príspevkovou organizáciou Mestské lesy v Bratislave, a to úpravou lesného hospodárskeho plánu pre toto decénium (t. z. do roku 2016) na určenom území mestských lesov v termíne do 1. 1. 2014, so zachovaním rekreačného využívania územia v tomto priestore pre občanov bez zmeny voči súčasnému stavu.
3. aby sa pri prípravách lesného hospodárskeho plánu mestskej príspevkovej organizácie Mestské lesy v Bratislave na nasledujúce decénium zachovala bezzásahovosť rekreačného prostredia „Pramene Vydrice“.

II. alternatíva

1. predložení Petíciu za vyhlásenie evolučného parku Bratislava.
2. vykonanie opatrení potrebných na vytvorenie bezzásahového rekreačného prostredia „Pramene Vydrice“ na území mestských lesov spravovaných mestskou príspevkovou organizáciou Mestské lesy v Bratislave, a to úpravou lesného hospodárskeho plánu pre toto decénium (t. z. do roku 2016) na určenom území mestských lesov v termíne do 1. 1. 2014, so zachovaním rekreačného využívania územia v tomto priestore pre občanov bez zmeny voči súčasnému stavu.
3. Vypracovanie stanoviska pre Obvodný úrad životného prostredia SR v sídle kraja – Bratislava, s vyjadrením súhlasu hlavného mesta SR Bratislavy ako vlastníka pozemku s vyhlásením prírodnej rezervácie v zmysle projektovej dokumentácie vypracovanej a podanej BROZ – Bratislavským regionálnym ochranárskym združením, Godrova 3/b, 811 06 Bratislava.

Dôvodová správa

Dňa 27.6.2013 bola na Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy doručená Petícia za vyhlásenie Evolučného parku Bratislava. Petíciu do toho času podporilo 10 453 občanov. Predmetom petície je požiadavka občanov o zriadenie evolučného parku Bratislava formou vyhlásenia prírodnej rezervácie „Pramene Vydrice“. Územie podľa predloženého návrhu „projektová dokumentácia vypracovaná BROZ – Bratislavské regionálne ochranné združenie, Godrova 3/b, 811 06 Bratislava“ má byť zaradené do 5. stupňa územnej ochrany.

Navrhované chránené územie sa nachádza na západnom Slovensku na severnom okraji Bratislavy a patrí do orografického celku Malé Karpaty. Územie sa nachádza v hornej časti povodia potoka Vydrica. Navrhovaná rezervácia zahŕňa 480,5 ha Bratislavského lesoparku, z toho väčšina (384 ha) je vo vlastníctve mesta. Projekt prírodnej rezervácie ráta so zachovaním všetkých turistických chodníkov, cyklotrás, ako aj obľúbených rekreačných miest.

Pre zabezpečenie ochrany územia „Pramene Vydrice“ do konca súčasného decénia, t.j. do konca platnosti existujúceho lesného hospodárskeho plánu navrhujeme vypracovať žiadosť o zmenu lesného hospodárskeho plánu (programu starostlivosti o les) podľa § 43, ods. (2), Zákona 326 / 2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov, a podľa vyhlášky č. 453 MP SR z 21. júna 2006 o hospodárskej úprave lesov a o ochrane lesa, pre JPRL (jednotky priestorového rozdelenia lesa = dielce) uvedené v prílohe materiálu (v tabuľke - Plochova_tabulka_lhp_ba_vydrica.doc). Pre všetky uvedené JPRL žiadať o zmenu plánovaných hospodárskych opatrení (ťažby) na "Bez zásahu". V prípade, že pre niektoré JPRL (dielce) nie sú v platnom LHP (PSL) v tomto decéniu plánované žiadne hospodárske opatrenia, tieto nie je potrebné zahrnúť do žiadosti o zmenu.

Zákon o lesoch č.326/2005 Z.z v znení neskorších predpisov a vyhláška č. 453/2006 Ministerstva Pôdohospodárstva Slovenskej republiky o hospodárskej úprave lesov a o ochrane lesa určuje, že žiadosť o zmenu lesného hospodárskeho plánu (programu starostlivosti o les) podľa § 43, ods. (2), Zákona 326/ 2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov, môže podať (§ 37 vyhlášky) vlastník, správca, alebo obhospodarovateľ lesa. Z uvedeného vyplýva, že zmenu LHP môže žiadať riaditeľ Mestských lesov rovnako, ako aj zodpovedný odborný útvar mesta Bratislava.

Po schválení zmeny lesného hospodárskeho plánu prináleží vlastníčkovi náhrada podľa zákona č. 543/2002, § 61 odseku 1 vrátane náhrady nákladov na vyhotovenie zmeneného predpisu lesného hospodárskeho plánu.

Zabezpečenie ochrany na tomto území na ďalšie obdobie bolo prejednávané na odbornej úrovni a výsledkom diskusií je poskytnutie dvoch alternatívnych spôsobov zabezpečenia ochrany územia pre ďalšie decénium – obdobie platnosti lesného hospodárskeho plánu.

Alternatíva I, bod 3.: Vyhlásenie bezzásahového územia „Pramene Vydrice“

Odporúča, aby sa pri prípravách lesného hospodárskeho plánu Mestských lesov na nasledujúce decénium zachovala bezzásahovosť rekreačného prostredia „Pramene Vydrice“ v rozsahu ochrany, aká bola odporúčaná pre úpravu súčasného lesného hospodárskeho plánu Mestských lesov podľa prílohy materiálu.

Alternatíva II, bod 3.: Vyhlásenie evolučného parku Bratislava formou vyhlásenia prírodnej rezervácie

Predmetom petície je požiadavka občanov o zriadenie evolučného parku Bratislava formou vyhlásenia prírodnej rezervácie "Pramene Vydrice". Zmena lesného hospodárskeho plánu je čiastkovou požiadavkou petície za vyhlásenie Evolučného parku Bratislava.

Pre naplnenie petície, je potrebné aby mesto vyjadrilo listom súhlas ako vlastník pozemkov s vyhlásením prírodnej rezervácie a požiadalo Obvodný úrad životného prostredia so sídlom v kraji - Bratislava o urýchlené vyhlásenie prírodnej rezervácie v zmysle predloženého návrhu projektovej dokumentácie vypracovanej BROZ – Bratislavským regionálnym ochranárskym združením, Godrova 3/b, 811 06 Bratislava.

V obidvoch prípadoch sa výrazne zvýši biodiverzita na území hlavného mesta a občanom aj návštevníkom Bratislavy naše mesto ponúkne jedinečnú skúsenosť s pobytom v autentickom karpatskom lese. V tomto kontexte stojí za zmienku pripomenúť, že takúto hodnotu nemôže ponúknuť svojim rozsahom iné hlavné mesto v EÚ. **Bratislava by sa týmto v regióne zvýraznila a zvýšila svoj turistický potenciál ako mesta biodiverzity 21.storočia.**

Zriadenie bezzásahového lesa, respektíve prírodnej rezervácie prispeje súčasne k naplneniu pripravovanej Stratégie adaptácie na dopady zmeny klímy v hl. meste SR, opatrenie č. 20 „Zaviesť osobitný manažment mestských lesov, ako napr. ponechanie dlhšej rubnej doby, vylúčenie holorubov, zabezpečiť ochranu porastov proti biotickým škodcom, zvyšovať ich statickú stabilitu, ponechať prebierkovú hmotu a roztrúsenú kalamitnú hmotu v porastoch zmeniť štruktúru porastov“ z kapitoly „Zeľeň, biodiverzita, lesné hospodárstvo“.

V Bratislave 27.6.2013

LEN

MAG0P00FCW1J

300346

Primátor
Doc. RNDr. Milan Ftáčnik, CSc.
Magistrát Bratislavy
Primaciálne nám. 1
814 99 Bratislava

Sprievodný list k predloženej petícii
„Petícia za vyhlásenie Evolučného parku Bratislava“

Vážený pán primátor,

Dolu uvedený petičný výbor Vám predkladá v prílohe petíciu, ktorú podpísalo 10 453 signatárov a žiada Vás o zriadenie Evolučného parku Bratislava formou vyhlásenia prírodnej rezervácie „Pramene Vydrice“. Zároveň si vyhradzuje právo doplniť petíciu o podpisy ďalších občanov.

Ako primátor mesta Bratislava máte kompetenciu priamo vyhlásiť prírodnú rezerváciu „Pramene Vydrice“. Preto Vás žiadame, aby ste sa zasadili svojou autoritou za presadenie požiadaviek verejnosti, ktoré sú obsahom petície. Podľa § 5 ods. 6 zákona č. 85/90 Z.z o Petičnom práve Vám zákon ukladá vybaviť petíciu tak, aby bol zistený skutkový stav vecí v súlade s predpismi ako i v súlade s verejným a spoločenským záujmom.

Navrhovaná rezervácia zahŕňa 480,5 ha v severovýchodnej časti Bratislavského lesoparku, z toho väčšina (393 ha) je vo vlastníctve mesta. Režim ochrany bude napĺňať motto „Slobodu ľuďom, voľnosť prírode“, čo v praxi znamená, že pohyb osôb v rezervácii nebude obmedzený, a to ani napriek 5. stupňu ochrany. Zostanú zachované všetky turistické chodníky, cyklotrasy, ako aj obľúbené rekreačné miesta. Evolučný park Bratislava je jedinečnou myšlienkou, ktorá spája vytvorenie územia pre rekreáciu a oddych obyvateľov Bratislavy s možnosťou vzdelávať sa priamo v prírode, pozorovať jej obyvateľov a vývoj v prostredí nenarušenom činnosťou človeka (najmä vylúčenie hospodárskej a poľovnej činnosti).

Originálna nadčasová myšlienka poskytne pridanú hodnotu pre turistický rozvoj a bude tak prínosom aj pre samotné hlavné mesto. Vyhlásením rezervácie sa otvára veľký nevyužitý potenciál Bratislavy pre ekoturizmus, ktorý prostredníctvom napr. environmentálnych prednášok a exkurzií pre deti aj dospelých a môže byť súčasťou širšie koncipovaného projektu zelenej Bratislavy. Rezervácia by bola jednou z mála prírodných rezervácií priamo na území mesta, čo by ju činilo jedinečnou v rámci takmer celej Európy. Podobná mestská prírodná rezervácia je napríklad pri nemeckom meste Saarbrücken už od roku 1997. V roku 2006 za ňu dostalo cenu UNESCO ako oficiálny projekt v rámci dekády vzdelávania pre udržateľný rozvoj.

Navrhované územie je jedným z posledných a súčasne najhodnotnejších zvyškov prírode blízkych lesov v celej oblasti Pezinských Karpát. Nachádzajú sa tu biotopy európskeho a národného významu - predmetom ochrany v PR Pramene Vydrice budú hlavne zachované prípotočné jelšiny v okolí prirodzených meandrov Vydrice, ako aj bukové lesy. Taktiež tu žijú druhy živočíchov, ktorých ochrana si vyžaduje podľa smernice Rady 92/43/EHS vyhlásenie osobitných chránených území. Požiadavky na ochranu vyplývajú aj z Regionálneho územného systému ekologickej stability mesta Bratislavy, podľa ktorého je tok Vydrice spolu s prítokmi súčasťou nadregionálneho biokoridoru. Zo živočíšnych druhov sa tu vyskytuje napríklad vzácny bocian čierny, rak riavový, fúzač alpský, roháč obyčajný, salamandra škvrnitá, či užovka stromová a slepúch lámavý.

S úctou

Členovia petičného výboru

Eva Šipoczová

Marek Poláček

Róbert Rajcht

Vybavuje:

Eva Šipoczová

[REDACTED]

[REDACTED]

V Bratislave 01. 03. 2011

Petícia za vyhlásenie Evolučného Parku Bratislava

My, podpísaní občania, žiadame Hlavné mesto SR Bratislava, aby súhlasilo s vyhlásením Evolučného Parku Bratislava formou prírodnej rezervácie na pozemkoch vo vlastníctve hlavného mesta SR Bratislavy.

Vyzývame poslancov, Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta SR Bratislavy a Primátora hlavného mesta SR Bratislavy, aby s vyhlásením tohto parku súhlasili.

č.	Meno a priezvisko	Adresa trvalého pobytu (ulica, č. domu, PSČ, mesto)	Podpis
1.	[redacted]	[redacted]	[redacted]
2.	[redacted]	[redacted]	[redacted]
3.	[redacted]	[redacted]	[redacted]
4.	[redacted]	[redacted]	[redacted]
5.	[redacted]	[redacted]	[redacted]
6.	[redacted]	[redacted]	[redacted]
7.	[redacted]	[redacted]	[redacted]
8.	[redacted]	[redacted]	[redacted]
9.	[redacted]	[redacted]	[redacted]
10.	[redacted]	[redacted]	[redacted]
11.	[redacted]	[redacted]	[redacted]
12.	[redacted]	[redacted]	[redacted]
13.	[redacted]	[redacted]	[redacted]
14.	[redacted]	[redacted]	[redacted]
15.	[redacted]	[redacted]	[redacted]
16.	[redacted]	[redacted]	[redacted]
17.	[redacted]	[redacted]	[redacted]
18.	[redacted]	[redacted]	[redacted]
19.	[redacted]	[redacted]	[redacted]
20.	[redacted]	[redacted]	[redacted]

Číslo hárku:

Vyplnený petičný hárak prosím zašlite na adresu: Marek Poláček, M. Marečka 7, 841 08 Bratislava

Petičný výbor:

Marek Poláček, Bystrická č. 34, 902 01 Pezinok - poverený na zastupovanie v styku s orgánmi vybavujúcimi petíciu,
Eva Šipoczová, Buková 11, 811 02 Bratislava
Róbert Rajchl, Dolná 7, 811 04 Bratislava

Evolučný Park Bratislava

Oáza nedotknutej prírody a pokoja

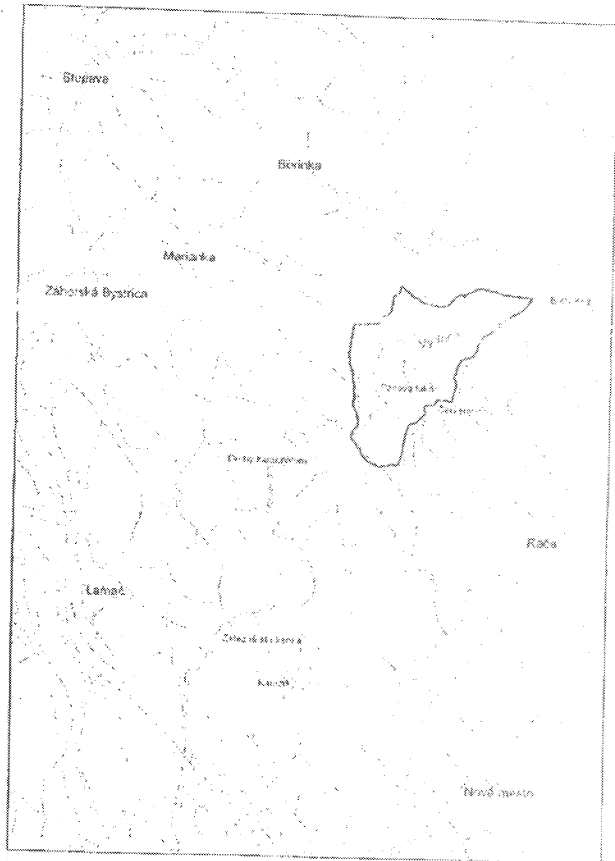
www.wolf.sk, bratislava@wolf.sk

www.broz.sk, broz@broz.sk

- ✦ Aj vy si myslíte, že Bratislavčanom chýba miesto s nedotknutou prírodou, kde je možné obdivovať rastliny, pozorovať zver, sledovať prírodné procesy a učiť sa od prírody? Kde nie je počuť motorovú pílu, výstrel z pušky či blízkosť áut? Tiež máte pocit, že Bratislavčania si zaslúžia mať kúsok skutočnej prírody, ktorej hlavnými funkciami sú bezpečná rekreácia a ochrana prírody?
- ✦ Viete, že v Bratislavskom lesoparku sa dodnes zachovala časť územia, kde v priezračnej vode horného toku riečky Vydrice žije mimoriadne vzácny rak riavový a v starých jelšových a bukových porastoch ešte stále cítiť ducha nenarušenej prírody? Aj vy si myslíte, že takéto vzácne územie si zasluhuje zvýšenú ochranu?

Obe tieto myšlienky sa spojili v návrhu niekoľkých občianskych združení na vyhlásenie Evolučného Parku Bratislava formou prírodnej rezervácie v samom srdci územia Bratislavského lesoparku. Horné povodie Vydrice, ktorá následne preteká celým údolím a Železnou studienkou, si dodnes zachovalo charakter nedotknutej prírody a žijú tu viaceré druhy vzácných a chránených živočíšnych druhov. Svojou relatívnou odľahlosťou je toto územie útočiskom pre lesnú zver a mnohé druhy vtáctva.

Navrhovaný park predstavuje iba 5,5 % z celkovej rozlohy Bratislavského lesoparku. Územie s rozlohou 475 hektárov sa po vyhlásení parku stane miestom, kde sa bude môcť príroda rozvíjať v úplnej slobode s vylúčením lesného hospodárenia a kde sa budú môcť Bratislavčania rekreaovať lepšie ako doteraz. Na tomto území zostanú zachované miesta vyhradené na oddych či táborenie (Pánova lúka, Malý Slavín) a aj rovnaký režim pohybu osôb i cyklistov ako v súčasnosti. Evolučný Park formou Mestskej prírodnej rezervácie bude tiež unikát v rámci Slovenska a jedným z mála aj v Európe. Okrem skvalitnenia prostredia pre oddych a šport občanov Bratislavy bude predstavovať aj lákadlo pre turistov, čo bude mať kladný vplyv aj na mestské časti Rača a Kráľovský chlmec.

Ak aj vy súhlasíte s týmto návrhom, podporte ho jednoducho svojím podpisom pod petíciu mestským poslancom na zriadenie Evolučného Parku Bratislava formou prírodnej rezervácie „Pramene Vydrice“. Informujte o tomto návrhu aj svojich blízkych, priateľov a známych a neváhajte vyjadriť svoj názor.

Podakujú vám tichí obyvatelia lesa aj nasledujúce generácie Bratislavčanov, ktorým tak zachováme nádherný kúsok nenarušenej prírody na území nášho mesta.

Bližšie informácie o našom návrhu, ako aj o území pripravovaného evolučného parku môžete nájsť na webovej stránke www.vydrica.sk, na infostánkoch, ktoré organizujeme v Bratislave, alebo v našich informačných materiáloch. Kedykoľvek môžete využiť aj naše kontaktné adresy, radi Vám zodpovieme akékoľvek otázky a uvítame i vaše názory, či pripomienky.

Vďaka Vám, všetkým ľuďom milujúcim prírodu.

Výpis zo zasadnutia Komisie územného a strategického plánovania, životného prostredia a výstavby MsZ konaného dňa 11. 11. 2013

K bodu 5:

**Petícia za vyhlásenie evolučného parku Bratislava
Stanovisko Mestských lesov k petícii**

Materiál prezentoval námestník primátora p. Budaj.

Uznesenie:

Komisia územného a strategického plánovania, životného prostredia a výstavby po prerokovaní materiálu odporúča MsZ:

5.1 zobrať na vedomie petíciu za vyhlásenie Evolučného parku Bratislava

5.2 súhlasiť s vyhlásením Evolučného parku Bratislava formou prírodnej rezervácie na pozemkoch vo vlastníctve hlavného mesta SR Bratislavy.

Hlasovanie:

prítomní: 11, za: 9, proti: 0, zdržal sa: 2.

Uznesenie bolo prijaté.

Michal Muránsky, v. r.
predseda komisie

Vyhotovila:

Eva Rifliková, tajomníčka komisie

V Bratislave, dňa 12. 11. 2013

Uznesenie č. 964/2013

zo dňa 10. 10. 2013

Mestská rada po prerokovaní materiálu

A. odporúča

Mestskému zastupiteľstvu hlavného mesta SR Bratislavy

prerokovať materiál v predložených dvoch alternatívach

B. žiada

námestníka primátora hlavného mesta SR Bratislavy

doplniť materiál o stanovisko mestskej príspevkovej organizácie Mestské lesy v Bratislave, ekonomický rozbor, spracovanie zásad využívania bezzásahového lesa a prípadnú kompenzáciu pre mestskú príspevkovú organizáciu Mestské lesy v Bratislave

Argumenty za a proti prírodnej rezervácii Pramene Vydrice

Pod petíciu, aby mesto vytvorilo na malej časti územia mestských lesov rezerváciu s piatym stupňom ochrany, resp. aby na tom území vznikol bezzásahový les, sa podpísalo 10 453 občanov. Medzi nimi viacero odborníkov z uznávaných inštitúcií a neziskových združení. Navrhovaná rezervácia zahŕňa 480,5 ha, z toho väčšina (384 ha) je vo vlastníctve mesta.

Odporcom návrhu je riaditeľ Mestských lesov.

V ďalšom texte je porovnanie argumentov pre vyhlásenie, resp. nevyhlásenie bezzásahového územia v časti Mestských lesov (Pramene Vydrice)

Poznámka : Predložené tabuľky porovnávajú doslovne citované stanoviská riaditeľa mestských lesov Ing. Vladimíra Kutku (stanovisko zo dňa 6.6.2013), so stanoviskami organizátorov petície, zastúpených RNDr. Jaromírom Šíblom, PhD.

Riaditeľ podniku Mestské lesy sa vyjadruje ku piatim zásadným témam:

1. Aký je súčasný stav lesa a ťažba na uvedenom území
2. Či sú dôvody na vyhlásenie rezervácie, resp. bezzásahového lesa (predmet ochrany)
3. Či má rezervácia, resp. bezzásahový les význam pre verejnosť a dopad na rekreáciu Bratislavčanov.
4. Aké budú ekonomické aspekty vyhlásenia rezervácie, resp. bezzásahového lesa.
5. Či má Bratislava málo alebo veľa biodiverzity (tzn. pôvodnej prírodnej rôznosti) a aký prínos znamená vyhlásenie rezervácie, resp. bezzásahového lesa pre Bratislavčanov.

1) Súčasný stav mestského lesa a ťažba dreva

Mestské lesy Bratislava tvrdia:

1/a

„Atraktivita tohto územia je výsledkom lesného hospodárenia, ktoré je tam už od 18. storočia.“

Ochranárske stanovisko

1/a

V skutočnosti sú naše mestské lesy odrazom **obdobia 20 storočia, kedy sa pred rekreačnou, resp. poľovníckou funkciou lesa uprednostnila ťažba dreva.** (V súčasnosti sa ťažbou dreva financuje najmä existencia a činnosť organizácie Mestské lesy. Zisky mesta sú nulové. Lesopark je súčasťou chránenej krajinskej oblasti Malé Karpaty s II. stupňom ochrany a v zmysle zákona má slúžiť ako rekreačný les)

Dôkazom dlhoročnej priority ťažobného záujmu je nepriaznivá drevinová skladba v mestských lesoch. Je tu vysoké zastúpenie buka a neprirodzene nízke zastúpenie pôvodných drevín, akými boli v tomto lese napr. javor, lipa, brest, breza, alebo rakyta. Značí to, že lesníci pri pestovaní lesa sledovali viac zisk z predaja čo najdrahšej drevnej hmoty – nie udržiavanie pôvodného, druhovo pestrého karpatského lesa.

1/b

„Podľa terajšieho stavu územia je zrejmé, že tento **autentický karpatský les je nepoškodený a doterajší spôsob ochrany vyplývajúci zo zákonov** o lesoch a o ochrane prírody a krajiny je pre jeho zachovanie v prospech budúcich generácií **dostačujúci.**“

1/b

Toto tvrdenie je nepravdivé a neguje ho dokonca sám jeho autor, keď v tom istom stanovisku zo dňa 6.6.2013 konštatuje : „**bratislavský lesopark je 100 % umelo pestovaný les.**“....

Vskutku – bratislavský les nie je „autentickým“ ani „nepoškodeným karpatským lesom“, ale je umelým lesom. Dôsledkom je nízka mechanická stabilita porastov, z čoho vyplýva ich slabá odolnosť voči veterným a snehovým kalamitám. **Dôkazom tohto nášho tvrdenia je vysoký rozsah tzv. náhodných (= kalamitných) ťažieb v podniku Mestské lesy.** Táto skutočnosť sa dá preukázať z materiálov podniku. Lesoparku teda hrozí pri nepriaznivej poveternostnej situácii podobná záhuba, aká postihla tatranské smrekové porasty (tiež išlo o umelo vysadené lesy s cieľom rýchlej produkcie drevnej hmoty)

Konštatujeme, že v lesoparku nieto prirodzeného lesa. V dôsledkom dlhoročnej priority zisku pri hospodárení máme na území mestských lesov popri stále ešte cenných prírodných prostrediach najmä taký lesný porast, ktorý má umelo zníženú ekologickú stabilitu, zníženú druhovú pestrosť, ako aj zníženú retenčnú schopnosť (tzn. schopnosť zadržiavať vodu). Tieto lesy nie sú dielom prírody, navyše pri výbere sadeníc mali prednosť dreviny sľubujúce vyšší zisk z ťažby dreva. To je však v rozpore s proklamovaným verejnoprospešným účelom mestských lesov v rámci hlavného mesta Bratislava.

2) Dôvody na vyhlásenie rezervácie (predmet ochrany)

Mestské lesy Bratislava tvrdia:

2/1

„Dôvod na vyhlásenie rezervácie, resp. bez zásahovej zóny nie je, nakoľko sa rezervácia vyhlasuje v územiach nedotknutých človekom, resp. s minimálnym zásahom človeka – no bratislavský lesopark je 100 % umelo pestovaný les.“

Ochranárske stanovisko

2/1

Podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, § 22 (Prírodná rezervácia), ods. (1) „**Lokalitu, ktorá predstavuje pôvodné alebo ľudskou činnosťou málo pozmenené biotopy európskeho významu alebo biotopy národného významu, alebo biotopy druhov európskeho významu, alebo biotopy druhov národného významu, môže krajský úrad životného prostredia vyhlásiť** všeobecne záväznou vyhláškou za **prírodnú rezerváciu.**“

V mestskom lese sú podnes lokality s hodnotnými biotopmi národného aj nadnárodného významu. No prírodná hodnota lesa ešte len vzrastie – a to po ukončení ťažby. Vtedy sa tento les začne vracat' ku svojej prirodzenej kvalite. Dlhoročné zásahy človeka

2/2

„Územie je z pohľadu výskytu chránených druhov a biotopov úplne banálne a je vysoko pravdepodobné, ba až takmer isté, že sa vhodný predmet ochrany nenájde“.

2/3

„Projekt prírodnej rezervácie je od začiatku pochybný, a to preto, že na území sa doteraz nepodarilo nájsť relevantný predmet ochrany, bez ktorého štátna správa nemá dôvod piaty stupeň ochrany vyhlásiť.“

sa postupne zahoja a potom aj my, v Bratislave, získame autentické prírodné územie, práve tak, ako sa ním môžu pyšiť obyvatelia Tatier, Spiša a iných krásnych kútov Slovenska.

2/2

Na území, ktoré v návrhu ohraničujeme ako „Pramene Vydrice“, sú splnené zo štyroch uvedených kritérií tri :

1. **prítomnosť málo pozmenených biotopov európskeho významu**
2. **prítomnosť biotopov národného významu,**
3. **prítomnosť biotopov druhov európskeho významu**

Zoznam biotopov a druhov národného a európskeho významu je súčasťou predloženého návrhu na vyhlásenie prírodnej rezervácie . Ako príklad za viaceré podotýkame, že len zo skupiny vtákov tu žije vyše 40 chránených druhov(!).

2/3

Projekt vypracovalo Bratislavské regionálne ochranárske združenie (BROZ), spolu s LZ VLK . Môžeme preukázať, že k tomu má zákonom požadovanú **odbornú spôsobilosť na vypracovanie dokumentácie ochrany prírody**, vrátane projektov ochrany (návrhov) prírodných rezervácií.

BROZ sa už v minulosti zúčastnilo na príprave projektovej dokumentácie pre vyhlásenie chránených území na území Bratislavy, ktoré boli napokon aj oficiálne vyhlásené. Napr. v posledných rokoch to boli rezervácie Soví les, Pečniansky les, Sihot' a Slovanský ostrov.

Dehonestujúce vyjadrenia pána riaditeľa podniku Mestské lesy voči našej práci, napr. aj v citovanom vyjadrení, kde náš projekt nazýva bez toho, aby to preukázal „od začiatku pochybným“, sú nevhodné. O to viac, že sú vyslovované voči aktívnym občanom z pozície predstaviteľa verejnej inštitúcie.

3) Význam rezervácie pre verejnosť. Vplyv na rekreáciu v lesoparku

Mestské lesy Bratislava tvrdia:

3/1

Novo navrhované bez zásahové územie by z pohľadu bežných návštevníkov lesoparku **nebolo prínosom, ale obmedzením.**

3/2

V lesných porastoch sa hospodári s akceptovaním toho, že sa jedná o porasty osobitného určenia.

3/3

Vyhlásenie bez zásahového územia by bolo plytvaním potenciálu tohto územia a veľkým krokom späť z pohľadu rozvinutých rekreačných aktivít v prímestských prírodných územiach.

Ochranárske stanovisko

3/1

Náš návrh je vypracovaný tak, aby neobmedzoval návštevníkov lesoparku pri ich rekreácii. Navrhujeme uchovať a naďalej zveľaďovať všetky doterajšie rekreačné lokality na území Pramene Vydrice (ako je napr. Panova lúka), ako aj všetky cesty, chodníky a pod. Bezzásahový prírodný les bude pre Bratislavčanov prístupný práve tak, ako je teraz ten umelý. O znížení rekreačného potenciálu mestského lesoparku preto nemôže byť reči. Ako môže posúdiť každý nepredpojatý pozorovateľ – ak sa z veľkej časti lesoparku stane bez zásahový les, návštevníkom územia to poskytne príležitosť ku spoznaniu celkom novej zážitkovej, aj vizuálnej dimenzie lesoparku. Preto sa domnievame, že rekreačný potenciál a atraktivita lesoparku sa nezníži, ale naopak.

3/2

Je faktom, že v Bratislavskom lesoparku hospodária Mestské lesy relatívne šetrným spôsobom (v porovnaní s ostatnými užívateľmi lesov v Bratislavskom lesoparku), ale na zachovanie (resp. obnovenie) pôvodného karpatského ekosystému je potrebný bez zásahový režim.

Iba tak získame vzácne územie skutočnej prírody a lesného ticha, v ktorom nebudú návštevníci rušení ťažobnou činnosťou, výkonom poľovného práva a ani ohrozovaní divokou jazdou motorových áut, trojkoliek alebo aplikovaním chemických postrekov.

3/3

Nejde o žiadne plytvanie, ale o výnimočnú a doteraz Bratislavčanom na území ich mesta nedostupnú skúsenosť : zážitok **prirodeného lesa**, ktorý sa bude rokmi bez akéhokoľvek nášho úsilia či finančných nákladov dostávať čoraz viac do svojej pôvodnej formy.

Pre každú ďalšiu generáciu bude hodnota tohto kúska nenarušeného karpatského lesa rásť. A s ňou bude rásť aj uvedomenie si hodnoty nášho prírodného dedičstva. To nie je žiadny krok späť.

4) Ekonomické aspekty vyhlásenia rezervácie

Mestské lesy Bratislava tvrdia

4/1

V prípade súhlasu vlastníka lesa s vyhlásením chráneného územia **zaniká nárok na náhrady za obmedzenie užívania lesa od štátu.**

4/2

Následky prípadného vyhlásenia rezervácie (bez zásahového územia) na hospodárenie Mestských lesov v Bratislave vzniknú nerealizovaním tržieb za drevo z predmetného územia vo výške 155 200 € ročne (výmera rezervácie 485 ha x 8 m³ (ročný prírastok drevnej hmoty, ktorý sa môže ťažiť) x 40 € (priemerná cena drevnej hmoty)).

Ochranárske stanovisko

4/1

Nie je to tak. Nárok na náhradu za obmedzenie užívania lesa nezaniká. Znížený zisk z nerealizovanej ťažby dreva z titulu vyhlásenia rezervácie štát (prostredníctvom príslušného úradu ZP) mestu uhradí, ak o to požiada. A vôbec to nezávisí od toho či s vyhlásením rezervácie vlastník (mesto) súhlasí alebo nie.

4/2

Výpočet Mestských lesov možno považovať za zavádzajúci, keďže predpokladá stav, akoby bolo možné celé uvedené územie lesa ťažiť bez ohľadu na Lesohospodársky plán a tiež bez ohľadu na verejný záujem – a tým nie je, aby boli z Mestských lesov hospodárske lesy, ale aby v nich mali občania rekreačné a prírodné prostredie.

Uvedené výpočty sme analyzovali a našli sme nepresnosti a rozpory, ktoré sú bližšie popísané nižšie:

Bod 1: Výmera rezervácie 485 ha.

Nesprávny údaj: Mestské lesy môžu kalkulovať finančnú stratu z nerealizovaných tržieb za drevo iba na území o rozlohe 384ha, pretože z územia navrhovanej rezervácie spravujú iba jeho časť o rozlohe 384 ha. Zvyšné územie spravujú iní užívatelia (napr. BSK, Lesy SR, š.p.) – pre toto územie teda nie je možné rátať finančnú stratu Mestských lesov.

Bod 2: ročný prírastok drevnej hmoty ktorý sa môže ťažiť - 8 m³. **Nesprávny údaj:** štandardne sa v lesoch osobitného určenia s prioritnou funkciou rekreácie a ochrany prírody za únosnú ťažbu považuje

ťažba v rozmedzí 1,6 – 5,0 m³ / ha / rok

Bod3: Suma 40 € je priemerná cena drevnej hmoty

Nesprávny údaj: V kalkulácií je použitá tržba z predaja dreva a nie zisk. Pre vyčíslenie reálnej straty z titulu vyhlásenia rezervácie je potrebné použiť čistý zisk nie tržbu. Ten sa dá odhadnúť ako 30% z celkovej tržby, čiže cca 12 €/m³ (po odrátaní nákladov na ťažbu, odvoz a administratívu, efektívnosť kolíše v závislosti od hospodárenia organizácie).

Náš vlastný výpočet uvádzame v samostatnej prílohe pod názvom Ekonomické aspekty vyhlásenia PR.

5) Málo alebo veľa prírody a biodiverzity?

Mestské lesy Bratislava tvrdia:

5/1

Bratislava ako hlavné mesto SR nemusí robiť významný krok ku cieľu stať sa mestom vysokej biodiverzity.

Bratislava je mestom vysokej biodiverzity už dnes. Na toto posledné tvrdenie sa dá nájsť veľmi mnoho argumentov.

Ochranárske stanovisko

5/1

Bratislava ako hlavné mesto SR urobila za posledných 20 rokov pre udržanie a zvýšenie svojej biodiverzity dosť málo. Najmä ak sa porovnávame s inými európskymi mestami. V Bratislave zeleň ustupuje, inde v Európe pribúda. Za posledné štvrtstoročie sme nevybudovali ani jediný nový mestský park. Staršie oázy zelene chátrajú (pozri Horský park, napr.), alebo im hrozí zabetónovanie (Chorvátske rameno). Ak sa na území Bratislavy aj vyhlásili nové rezervácie – ostali „na papieri“. Na ich existenciu sa nevyčleňujú financie, v dôsledku čoho nemajú informačné prvky a občania, ako aj hostia Bratislavy ich potenciál využívajú len málo. Napr. ani jedna z rezervácií nemá prijatú Dokumentáciu starostlivosti o chránené územie, ktorá je podmienkou v zmysle zákona o chránených územiach. **Na sebauspokojenie nie je u nás v téme biodiverzita žiaden dôvod.** A na toto tvrdenie sa dá nájsť veľmi mnoho argumentov.

Spor o bez zásahové územie Pramene Vydrice dospel – ako vidno z vyššie napísaného - k otázke, či máme v Bratislave chrániť a zvyšovať hodnotu prírodného dedičstva, alebo nie?

My, ochranári, nie sme pri hľadaní odpovede na túto otázku vedení postrannými záujmami. A možno aj preto verejnosť našim argumentom načúva. Toho ilustráciou je aj petičná podpora – vďaka nej vám, pán primátor, ale aj vám, panie a páni poslanci, panie a páni starostovia, ... predkladáme petíciu s tisíckami podpisov občanov Bratislavy. Cítíme oprávnenie upozorňovať na fakt, že ak aj v Bratislave ešte územia prírodnej biodiverzity ostali, nemožno s nimi hazardovať. Často sú poškodzované (z objektívnych aj subjektívnych príčin), a čelia neustálej hrozbe, že nad všetky iné budú uprednostnené ekonomické záujmy a niečí zisk. Či už ide o vinohrady, polia, ramená Dunaja, mokrade, alebo les - tlak na prírodné prostredia Bratislavy neustával a neustáva. Žiaľ, naša urbanizácia nebola vždy premyslenou, občas by sa dala nazvať skôr živelnou. Naše prírodné prostredie bolo v rokoch extenzívneho rastu mesta kde komu na prekážku. Veď vidno, že napr. ešte aj taká verejnoprospešná organizácia, akou je podnik Mestské lesy, môže mať ku iniciatíve občanov za zvýšenie biodiverzity v Bratislave otvorene negatívny postoj, (ako to ukázal vyššie citovaný riaditeľ, pán Kutka). To len dokazuje, že tak ako si jedinečnú biodiverzitu Bratislavy dokážeme občas ceniť, dokážeme ju aj ignorovať, bagatelizovať alebo ničiť.

Prosíme vás preto, aby ste ako predstavitelia mesta vypočuli hlas našej petície a zasadili sa za navrhnutú rezerváciu, alebo za vyhlásenie bez zásahového územia, aby mohol vzniknúť evolučný park Pramene Vydrice.

V mene signatárov petície, ako aj v mene tých mnohých Bratislavčanov, ktorým sme síce nedokázali našu petíciu predložiť ku podpisu, ale ktorí sú zástancami ochrany a zveľaďovania prírodného dedičstva Bratislavy - ďakujeme.

K dôvodovej správe Návrh riešenia pre územie prameňov Vydrice.

Jedinečné územie, pre ktoré občiansky aktivisti vypracovali projekt ochrany ako rezervácie s piatym (najvyšším) stupňom ochrany je kultivovaný les, pre návštevníkov veľmi esteticky atraktívny. Atraktivita tohto územia je výsledkom lesného hospodárenia, ktoré je tam už od 18. storočia. Podľa terajšieho stavu územia je zrejmé, že tento autentický karpatský les je nepoškodený a doterajší spôsob ochrany vyplývajúci zo zákonov o lesoch a o ochrane prírody a krajiny je pre jeho zachovanie v prospech budúcich generácií dostačujúci.

Dôvod na vyhlásenie rezervácie, resp. bezzásahovej zóny nie je, nakoľko sa rezervácia vyhlasuje v územiach nedotknutých človekom, resp. s minimálnym zásahom človeka – lesopark je 100 % umelo pestovaný les, bez výnimočnosti výskytu špeciálnej fauny a flóry.

Novo navrhované bez zásahové územie by z pohľadu bežných návštevníkov lesoparku nebolo prínosom, ale obmedzením. Dlhodobou realizovanou koncepciou rekreačných lesov neuvažovala s tak veľkým a pre návštevníkov atraktívnym prostredím, v ktorom by platili tak zásadne iné pravidlá. Nebol na to dôvod a ani širšia spoločenská potreba. Územie sa adekvátne k možnostiam ktoré ponúkalo pretváralo do dnešnej podoby, ktorá dnes plnohodnotne zabezpečuje rekreačné podmienky pre tých ktorí si tieto miesta obľúbili. Nachádzajú sa tu turistické a cyklistické trasy, altánky, mostíky, sedenia, pamätník Malý Slavín a významný turistický cieľ Pánova lúka. Pri Malom Slavíne (pomník hrdinov Druhej svetovej vojny) je vybudované obľúbené disk golfové ihrisko. Toto všetko je veľmi citlivo prepojené na okolité prírodné prostredie. Lúčne priestory sa pravidelne kosia, z ciest a chodníkov sa odstraňujú vyvrátené stromy. Z lesných porastov sa odstraňujú nahnuté a poškodené stromy, ktoré by mohli byť hrozbou pre návštevníkov alebo lesoparkové zariadenia. Touto preventívnou činnosťou sa eliminujú možné škody a tým šetria finančné náklady na údržbu a priechodnosť lesa. V lesných porastoch sa hospodári s akceptovaním toho, že sa jedná o porasty osobitného určenia. Vyhlásenie bez zásahového územia by bolo plytvaním potenciálu tohto územia a veľkým krokom späť z pohľadu rozvinutých rekreačných aktivít v prímestských prírodných územiach. V súčasnosti je v mestských lesoch 146,52 ha bezzásahových území, čo je celkovo 4,85 % plochy mestských lesov. Najväčšie územia sú v teréne vyznačené informačnými tabuľami, ale nezaznamenali sme záujem

občanov o pozorovanie týchto území, lebo územie charakteristické najmä vyvrátenými hnijúcimi stromami pôsobí na pozorovateľa značne smutným dojmom a je prístupné iba pre fyzicky zdatného jedinca a to len s ťažkosťami s vysokým rizikom privedenia si úrazu. Existujúce bezásahové územia sú voľne prístupné občanom, vstup nie je zákonom obmedzený, napriek tomu sa im občania vyhýbajú.

Snahy ochranárskych aktivistov ovládnuť územie vnímame už osem rokov a diskusie o vyhlásení najprv prírodnej rezervácie „Pramene Vydrice“ potom „Evolučného parku“ a napokon „Prvej mestskej prírodnej rezervácie“ sme sa zúčastňovali, ale nevyplývali z nej žiadne pre nás relevantné výstupy. Projekt prírodnej rezervácie je od začiatku pochybný, a to preto, že na území sa doteraz nepodarilo nájsť relevantný predmet ochrany, bez ktorého štátna správa nemá dôvod piaty stupeň ochrany vyhlásiť. V diskusii rezonoval ako možný predmet ochrany „bukovo jedľové kvetnaté lesy, ktoré v západnej Európe už takmer neexistujú, ale na území SR sú úplne bežné tvoria takmer 80% územia porasteného lesmi, tak isto „Vydra riečna“ ktorá bola uvažovaná ako predmet ochrany odborne neobstojí. Územie je z pohľadu výskytu chránených druhov a biotopov úplne banálne a je vysoko pravdepodobné, ba až takmer isté, že sa vhodný predmet ochrany nenájde. „Nepochopiteľne náhly výrub stromov“ na brehu Vydrice bol na tento rok naplánovaný a plán výrubu bol aktivistom z BROZ poskytnutý, tak ako aj po minulé roky. Výchovná ťažba v poraste 799 bola v roku 2005 naplánovaná v programe starostlivosti o les (predtým LHP). Aktivisti BROZ (RNDr. Jaromír Šíbl) sa tvorby LHP aktívne zúčastňovali a povolené predpisy ťažby (etát) boli dva razy na ich podnet prepracované.

Bratislava ako hlavné mesto SR nemusí robiť významný krok ku cieľu stať sa mestom vysokej biodiverzity. Bratislava je mestom vysokej biodiverzity už dnes. Na toto posledné tvrdenie sa dá nájsť veľmi mnoho argumentov.

Následky prípadného vyhlásenia rezervácie (bezzásahového územia) na Hospodárenie Mestských lesov v Bratislave vzniknú jednak nerealizovaním tržieb za drevo z predmetného územia vo výške 155 200 € ročne (výmera rezervácie 485 ha x 8 m³ (ročný prírastok drevnej hmoty, ktorý sa môže ťažiť) x 40 €(priemerná cena drevnej hmoty)). Ďalšie náklady na odstraňovanie následkov prírodných udalostí v lesných porastoch, ktoré vyvolajú činnosti na udržanie priechodnosti komunikácií (cesty, chodníky), mimoriadne opravy altánkov, stolov, lavíc máp a lúčnych priestorov v priemernej ročnej výške 120 000 €. V prípade súhlasu

Mestské lesy v Bratislave

Cesta mládeže 4, 831 01 Bratislava

www.ba-lesy.sk

vlastníka lesa s vyhlásením chráneného územia zaniká nárok na náhrady za obmedzenie užívania lesa od štátu. Finančný aspekt je však nepodstatný, oproti škodám, ktoré vzniknú znehodnotením tak intenzívne rekreačne využívaného územia.

Ing. Kutka Vladimír

riaditeľ organizácie
Mestské lesy v Bratislave

V Bratislave 6.6.2013

Stanovisko Mestských lesov k petícii za vyhlásenie Evolučného parku

Mestské lesy v Bratislave v súvislosti so zámerom vyhlásiť rezerváciu neodporúčajú zmenu obhospodarovania v navrhovanom území v takom zásadnom rozsahu. Účelom územia je v súčasnosti rekreácia obyvateľstva, s čím je väčšina obyvateľov Bratislavy spokojná. Zmenšením celoplošne využívaného rekreačného územia o 393 ha (zatiaľ posledný známy údaj o plánovanej výmere rezervácie, predchádzajúce čísla výmery sa rôznia - 385 ha, 358 ha) by boli obyvatelia značne ochudobnení. Jedinečné územie, pre ktoré občianski aktivisti vypracovali projekt ochrany ako rezervácie s piatym (najvyšším) stupňom ochrany, je kultivovaný les. Atraktivita tohto územia je výsledkom lesného hospodárenia, ktoré tam prebieha už od 18. storočia. Z aktuálneho stavu územia je zrejmé, že tento „autentický karpatský les“ je nepoškodený, stále živý a vyvíjajúci sa organizmus a doterajší spôsob ochrany, vyplývajúci zo zákonov o lesoch a o ochrane prírody a krajiny, je pre jeho zachovanie v prospech budúcich generácií dostačujúci.

Dôvod na vyhlásenie rezervácie je nedostatočný, nakoľko rezervácia sa vyhlasuje v územiach nedotknutých človekom, resp. s minimálnym zásahom človeka. V prípade lesoparku ide o kultivované územie, bez výnimočnosti výskytu špeciálnej fauny a flóry.

Navrhovaná rezervácia, resp. bezzásahové územie by z pohľadu bežných návštevníkov lesoparku nebola prínosom, ale obmedzením. Dlhodobo realizovaná koncepcia rekreačných lesov nikdy nebola rozvíjaná v zmysle bezzásahovosti prostredia, kde by platili zásadne iné pravidlá. Nebol na to dôvod a ani širšia spoločenská potreba. Územie sa adekvátne k možnostiam, ktoré ponúkalo, pretváralo do dnešnej podoby. A tá dnes plnohodnotne zabezpečuje rekreačné podmienky pre tých, ktorí si tieto miesta obľúbili. Nachádzajú sa tu turistické a cyklistické trasy, altánky, mostíky, sedenia, pamätník Malý Slavín a významný turistický cieľ Pánova lúka. Pri Malom Slavíne (pomník hrdinov Druhej svetovej vojny) je vybudované obľúbené discgolfové ihrisko. Toto všetko je veľmi citlivo prepojené na okolité prírodné prostredie. Lúčne priestory sa pravidelne kosia, z ciest a chodníkov sa odstraňujú vyvrátené stromy. Z lesných porastov sa odstraňujú nahnuté a poškodené stromy, ktoré by mohli byť hrozbou pre návštevníkov alebo lesoparkové zariadenia. Touto preventívnou činnosťou sa eliminujú možné škody, čím sa šetria finančné náklady na údržbu a priechodnosť lesa. V lesných porastoch sa hospodári s ohľadom na to, že sa jedná o porasty

osobitného určenia. Vyhlásenie bezzásahového územia by bolo plytvaním potenciálu tohto územia a veľkým krokom späť, a to nielen z pohľadu rozvinutých rekreačných aktivít v prímestských prírodných územiach. V súčasnosti je v Mestských lesoch v Bratislave 7 bezzásahových území o celkovej výmere 146,52 ha, čo je celkovo 4,85 % plochy mestských lesov. Najväčšie územia (jedno má až 55 ha) sú v teréne vyznačené informačnými tabuľami, ale nezaznamenali sme záujem občanov napríklad o pozorovanie týchto území. Tieto územia, charakteristické najmä vyvrátenými hniúcimi stromami, pôsobia na pozorovateľa značne smutným dojmom a sú prístupné iba pre fyzicky zdatného jedinca s vysokým rizikom úrazu. V súčasnosti existujúce bezzásahové územia sú voľne prístupné občanom, vstup nie je zákonom obmedzený, napriek tomu sa im občania vyhýbajú.

Diskusie ochranárskych aktivistov o vyhlásenie najprv prírodnej rezervácie „Pramene Vydrice“, potom „Evolučného parku“ a napokon „Prvej mestskej prírodnej rezervácie“ sme sa zúčastňovali, ale nevyplývali z nej žiadne pre nás relevantné výstupy. Neúspešnosť projektu vyhlásenia rezervácie pramení najmä z toho, že v navrhovanom území sa doteraz nepodarilo nájsť relevantný predmet ochrany, bez ktorého štátna správa nemá dôvod piaty stupeň ochrany vyhlásiť. V diskusii rezonovali ako možný predmet ochrany „bukovo-jedľové kvetnaté lesy“, ktoré na území SR sú úplne bežné a tvoria takmer 80% územia porasteného lesmi.

Okrem obmedzenia rekreačného a športového využitia by malo vyhlásenie rezervácie aj dopad financie hlavného mesta SR Bratislavy. Mestským lesom v Bratislave by vznikla ujma nerealizovaním tržieb za drevo z predmetného územia vo výške 94 320 € ročne (výmera rezervácie 393 ha x 6 m³ x 40 € (6 m³ je ročný prírastok drevnej hmoty, ktorý sa môže ťažiť) x 40 € (priemerná cena drevnej hmoty)). Keďže v rezervácii neprebíha bežná starostlivosť o les, vzniknú ďalšie náklady pri činnostiach na udržanie priechodnosti komunikácií (cesty, chodníky), pri mimoriadnych opravách altánkov, stolov, lavíc, máp a lúčnych priestorov, ktoré sa predpokladajú v priemernej ročnej výške 120 000 €. V prípade rezervácie sa vyplácajú náhrady až po skončení platnosti LHP (lesný hospodársky plán), t.j. každých 10 rokov, rozpočet Mestských lesov je potrebné finančne kryť v ročných cykloch. V prípade vyhlásenia bezzásahového územia nie je nárok na náhrady. Na vyčíslenie straty na tržbách, ako aj predpokladaných zvýšených nákladoch na spravovanie časti lesoparku ako chráneného územia, je možné použiť rôznu metodiku, preto by bolo vhodné vypracovať ocenenie straty

nezávislou externou firmou, ktorá by bola vybraná v procese verejného obstarávania. Finančný aspekt je však v porovnaní so škodami, ktoré vzniknú znehodnotením takéhoto intenzívne rekreačne využívaného územia, nepodstatné.

Nie sme a priori voči rezervácii, bezzásahovému územiu, resp zníženiu ťažby v Mestských lesoch, uvádzame len argumenty, aké budú dopady pre občanov a pre mesto.

Na záver uvádzame zoznam chránených území v Bratislave:

- Veľkoplošne chránené územia - Chránené krajinné oblasti: CHKO Malé Karpaty a CHKO Dunajské luhy.
- Maloplošné chránené územia na území Bratislavy zastupujú nasledovne:
  - chránené areály: CHA Bajdel, CHA Devínske alúvium Moravy, CHA Hrabiny, CHA Parčík pri Avione, CHA Poľovnícky les, CHA Pánsky diel, CHA Jarovská bažantnica, CHA Lesné diely, CHA Kochova záhrada, CHA Horský park; CHA Soví les
  - prírodné rezervácie: PR Fialková dolina, PR Gajc, PR Ostrov kopáč, PR Topoľové hony, PR Dunajské ostrovy, PR Starý háj, PR Ostrovné lúčky, PR Štokeravská vápenka, PR Slovanský ostrov;
  - národná prírodná rezervácia: NPR Devínska kobyľa;
  - prírodné pamiatky: PP Rosslerov lom, PP Urbársky lom, PP Devínska lesostep;
  - národná prírodná pamiatka: NPP Devínska hradná skala;
  - Chránený krajinný prvok: CHKP Vápenický potok;
  - Chránené vtáčie územia: Sysľovské polia a Dunajské luhy.¹

S pozdravom

Ing. Kutka Vladimír

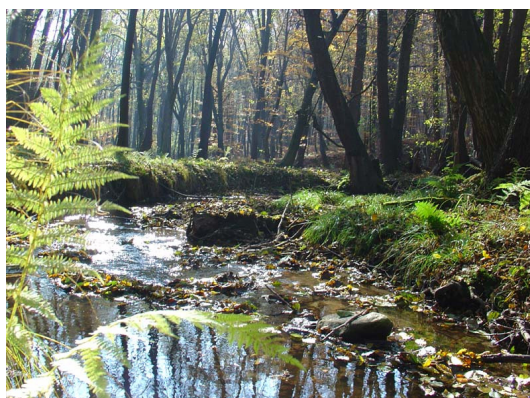
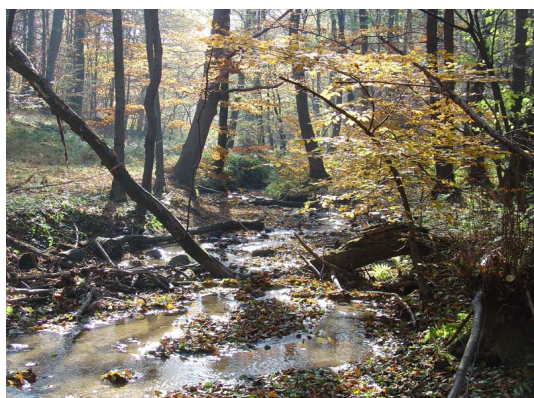
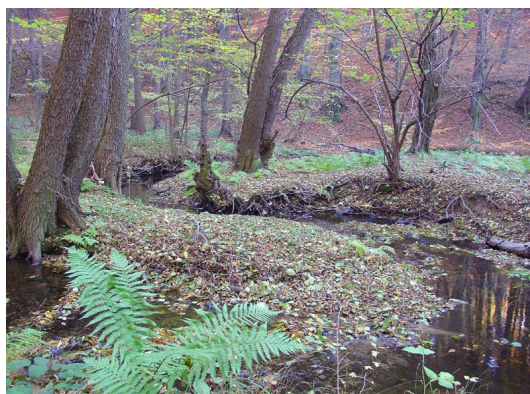
riaditeľ organizácie
Mestské lesy v Bratislave

V Bratislave 18.10.2013

¹ Dostupné na http://www.bratislava.sk/vismo/dokumenty2.asp?id_org=700000&id=11022379&p1=75231 dňa 16.10.2013

Štatút prírodnej rezervácie PRAMENE VYDRICE

Spracovali:

RNDr. Jaromír Šíbl, PhD., Mgr. Radovan Michalka, Mgr. Peter Socháň,
Martin Valentovič, RNDr. Tomáš Kušík, PhD., Mgr. Matúš Kúdela, PhD.

Bratislava, 2013

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1.1 Názov

Názov chráneného územia je prírodná rezervácia Pramene Vydrice.

1.2 Vymedzenie chráneného územia a jeho ochranného pásma

1.2.1 Súpis krajov a okresov, na ktorých území sa chránené územie nachádza

Navrhované chránené územie sa nachádza v Bratislavskom kraji, v okresoch Bratislava III, Bratislava IV a Pezinok.

1.2.2 Súpis katastrálnych území, na ktorých území sa chránené územie nachádza

Celé navrhované chránené územie sa nachádza v katastrálnych územiach Rača, Svätý Jur, Vinohrady a Záhorská Bystrica.

1.2.3 Súpis listov katastrálnych a lesníckych máp s vymedzením hranice chráneného územia a jeho ochranného pásma s uvedením aktuálneho stavu

Hranica navrhovaného chráneného územia je vymedzená na podklade informačného systému katastra nehnuteľností k 31.12.2012 a na podklade hraníc JPRL pre LHC Rača, stav k 1.1.2006.

1.2.4 Súpis listov základných máp (M 1:50 000) s vymedzením hranice chráneného územia a jeho ochranného pásma

Situačný náčrt navrhovaného chráneného územia je na základnej mape M 1 : 50 000, číslo mapového listu 44-22.

1.3 Výpis z lesných hospodárskych plánov (programov starostlivosti o lesy)

Podľa LHP (PSL) pre LHC Rača so stavom k 1.1.2006 navrhované chránené územie zaberá dielce č.:

544 I; 544 II; 544 III; 683; 684; 685; 686 I; 686 II; 687 I; 687 II; 688; 689; 690; 691; 787 I; 787 II; 787 III; 788 A; 788 BI; 788 BII; 789 I; 789 II; 789 III; 790 A; 790 B; 791 I; 791 II; 791 III; 792 I; 792 II; 792 III; 793 I; 793 II; 793 III, 794 I; 794 II; 795 A; 795 B; 795 C; 796 AI; 796 BI; 796 BII, 796 C, 797, 798, 799, 800, 801 I, 801 II, 801 III, 802 I, 802 II, 803 I, 803 II, 804 A, 804 B, 804 C; 805; 806; 807 I; 807 II; 808 A; 808 B, 809; 810; 811 I; 811 II; 811 III; 812; 822 I; 822 II; 823, 824 I; 854 II; 825; 826; 827 I; 827 II; 828 AI; 828 AII; 828 B; 829 A; 829B; 830; 831 A; 831 B s celkovou výmerou 470,65 ha

a ostatné lesné pozemky č.:

330, 331, 333, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 388, 389, 390, 391, 392, 393, P4, 130, 131, 132, 133, 25, 26 s celkovou výmerou 7,43 ha.

Na dosiahnutie priaznivého stavu chráneného územia je potrebné zachovať lesné spoločenstvá, ktoré sú predmetom ochrany (vylúčiť v nich obnovné aj výchovné ťažby). Dôsledným uplatňovaním bezzásahového režimu postupne dosiahnuť ich priaznivý stav, tzn. vytvoriť v nich optimálne podmienky pre vznik a trvalú existenciu klimaxových lesných spoločenstiev, a tým zabezpečiť aj zvýšenie početnosti a dlhodobú stabilizáciu populácií chránených a ohrozených druhov.

Plochová tabuľka z platného LHP (obdobie platnosti 2006 - 2015) podľa jednotiek priestorového rozdelenia lesa je v prílohe 5.5.

1.4 Členenie na ekologicko-funkčné priestory a zóny

V navrhovanom chránenom území boli vyčlenené 3 ekologicko-funkčné priestory:

EFP1: Lesné porasty s prevažne prirodzeným druhovým zložením a štruktúrou a samotný tok Vydrica s brehovými porastami. Zaberá dielce č.: 544 I; 544 II; 544 III; 683; 684; 685; 686

I; 686 II; 687 I; 687 II; 688; 689; 690; 691; 789 I; 789 II; 789 III; 790 A; 790 B; 791 I; 791 II; 791 III; 792 I; 792 II; 792 III; 793 I; 793 II; 793 III, 794 I; 794 II; 795 A; 795 B; 795 C; 796 AI; 796 BI; 796 BII, 796 C, 797, 798, 799, 800, 801 I, 801 II, 801 III, 802 I, 802 II, 803 I, 803 II, 806; 807 I; 807 II; 808 A; 808 B, 809; 810; 811 I; 811 II; 811 III; 822 I; 822 II; 823, 824 I; 854 II; 825; 826; 827 I; 827 II; 828 AI; 828 AII; 828 B; 829 A; 829B; 830; 831 A; 831 B s celkovou výmerou 417,7227 ha.

EFP2: Lesné porasty s výraznejšie pozmeneným druhovým zložením alebo s narušenou štruktúrou. Do tohoto ekologicko-funkčného priestoru boli začlenené aj lesné porasty v blízkosti najviac frekventovaných turistických chodníkov, ktoré sú relatívne významnejšie z hľadiska rekreácie, ako aj malé umelé jazierko na severovýchodnom okraji rezervácie. Zaberá dielce č.: 787 I; 787 II; 787 III; 788 A; 788 BI; 788 BII; 804 A, 804 B, 804 C; 805; 812 s celkovou výmerou 60,892 ha.

EFP3: Nelesné plochy s prevažujúcou rekreačnou funkciou (Pánova lúka, Malý Slavín). Zaberá ostatné lesné pozemky č.: 350, 390, 391, 392 s celkovou výmerou 1,87 ha.

Navrhované chránené územie sa z dôvodu zabezpečenia jeho priaznivého stavu nečlení na zóny. V celom chránenom území je navrhovaný 5. stupeň ochrany (zóna A).

1.5 Celková výmera chráneného územia a ochranného pásma v členení podľa druhov pozemkov a zón

Chránené územie a jeho názov: Prírodná rezervácia Pramene Vydrice

Spolu chránené územie (Zóna A, 5. stupeň ochrany)

Druh pozemku	Druh vlastníctva (výmera v ha)									
	štátne	súkromné	spoločenstevné		cirkevné	poľnohos. organiz.	miest a obcí		iní vlastníci	nevysporiadané
							Bratislava	Svätý Jur		
orná pôda	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
chmeľnice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
vinice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
záhrady	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ovocné sady	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TTP	-	-	-	-	-	-	0,10	-	-	-
lesné pozemky	80,75	-	-	-	-	-	382,78	9,49	-	-
vodné plochy	-	-	-	-	-	-	1,04	-	-	0,63
zastavané plochy a nádvoria	-	-	-	-	-	-	0,00	-	0,05	-
ostatné plochy	-	-	-	-	-	-	-	-	5,64	-
Spolu	80,75	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	383,92	9,49	5,69	0,63
Výmera celkom:	480,48									

2. PODROBNOSTI O PODMIENKACH OCHRANY

Spôsob vyhlasovania chránených území podrobne upravuje Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. V právnom predpise (vyhláske) ktorým sa chránené územie vyhlasuje, sa určí aj tzv. stupeň ochrany podľa vyššie uvedeného zákona.

Vymedzené územie sa navrhuje na ochranu v kategórii **prírodná rezervácia s piatym stupňom ochrany**. Podľa § 16 Zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov na území, v ktorom platí piaty stupeň ochrany, sa zakazuje vykonávať činnosti, taxatívne uvedené v § 16 ods. 1 písmeno a) až i). Na činnosti uvedené v § 16 ods. 2 zákona sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody. Ochranné pásmo v zmysle § 17 ods. 3 sa nevyhlasuje a zároveň ochranné pásmo v zmysle § 17 ods. 7 a ods. 8 neplatí.

Medzi **činnosti ktoré sú zvyčajne zakázané** v územiach s 5. stupňom ochrany patria najmä*:

1. vjazd a státie s motorovým vozidlom, motorovou trojkolkou, motorovou štvorkolkou, snežným skútrom alebo záprahovým vozidlom, najmä vozom, kočom alebo saňami (neplatí pre vozidlo slúžiace na obhospodarovanie pozemku alebo patriace vlastníkovi (správcovi, nájomcovi) pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz);
2. pohybovať sa mimo vyznačeného turistického chodníka alebo náučného chodníka za hranicami zastavaného územia obce (neplatí pre vlastníka (správcu, nájomcu) pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz);
3. táboriť, stanovať, bivakovať, jazdiť na koni, zakladať oheň mimo uzavretých stavieb, lyžovať alebo iné športové aktivity;
4. organizovať verejné telovýchovné, športové a turistické podujatie, ako aj iné verejnosti prístupné spoločenské podujatie;
5. použiť zariadenie spôsobujúce svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukovánú hudbu mimo uzavretých stavieb;
6. rozširovať nepôvodné druhy rastlín a živočíchov;
7. zbierať rastliny vrátane ich plodov;
8. zasiahnuť do lesného porastu a poškodiť vegetačný a pôdny kryt;
9. stavať lesnú cestu alebo zväžnicu;
10. zriadiť poľovnícke zariadenie alebo rybochovné zariadenie;
11. rušiť pokoj a ticho;
12. chytať, usmrtiť alebo loviť živočícha;
13. meniť stav mokrade alebo koryto vodného toku, najmä ich úpravou, zasypávaním, odvodňovaním, ťažbou tŕstia, rašeliny, bahna a riečneho materiálu okrem vykonávania týchto činností v koryte vodného toku jeho správcom v súlade s osobitným predpisom;
14. umiestniť stavbu.

*Poznámka:

Vyššie uvedené „zákazy“ platia len všeobecne pre chránené územia s 5. stupňom ochrany, pokiaľ vo vyhlasovacom predpise (vyhláske) nie je určené inak (v zmysle § 22 ods. 6 Zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny).

Túto možnosť sme využili aj pri návrhu prírodnej rezervácie Pramene Vydrice, v ktorom navrhujeme umožniť vykonávanie niektorých činností súvisiacich s rekreáciou na celom území rezervácie, bez akýchkoľvek obmedzení oproti súčasnému stavu.

Ide o tieto konkrétne činnosti: voľný pohyb osôb, lyžovanie, jazda na bicykli, jazda na koni, zber rastlín a plodov, organizovanie telovýchovných, športových a turistických podujatí, ako aj iných verejnosti prístupných spoločenských podujatí, udržiavanie priechodnosti a bezpečného stavu turistických chodníkov (v prípade potreby je možné doplniť aj iné činnosti).

Legislatívny rámec pre umožnenie týchto činností aj v prírodnej rezervácii s 5. stupňom ochrany je daný § 22 ods. 6 vyššie uvedeného zákona. **V zmysle § 22 ods. 6 Zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny sa určuje územná a časová doba uplatňovania zákazov a obmedzení podľa uplatňovaného 5. stupňa ochrany (§§ 14 - 16 Zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny) nasledovne:**

- **pohyb osôb:** podľa § 14 ods. 3 písm. b) sa za miesta vyhradené orgánom ochrany prírody, **kde neplatí zákaz** podľa § 14 ods. 1 písm. c), **považuje celé chránené územie**

- **kladenie ohňa:** podľa § 14 ods. 4 sa za miesta vyhradené orgánom ochrany prírody, na ktorých **neplatí zákaz zakladať oheň** mimo uzavretých stavieb v zmysle § 14 ods. 1 písm. d), **považujú miesta zakreslené v mapovej prílohe 4.2** (Pánova lúka, Malý Slavín)

- **lyžovanie:** podľa § 14 ods. 4 sa za miesta vyhradené orgánom ochrany prírody, na ktorých **neplatí zákaz lyžovať** v zmysle § 14 ods. 1 písm. d), považuje **celé chránené územie**

- **jazda na koni:** podľa § 14 ods. 4 sa za miesta vyhradené orgánom ochrany prírody, na ktorých **neplatí zákaz jazdiť na koni** v zmysle § 14 ods. 1 písm. d), **považuje celé chránené územie**

- **zber rastlín a plodov:** podľa § 14 ods. 4 sa za miesta vyhradené orgánom ochrany prírody, na ktorých **neplatí zákaz zbierať rastliny vrátane ich plodov** v zmysle § 14 ods. 1 písm. h, považuje **celé chránené územie**

- **jazda na bicykli:** podľa § 14 ods. 4 sa za miesta vyhradené orgánom ochrany prírody, na ktorých **neplatí zákaz vchádzať alebo stáť s bicyklom** na pozemky za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty, miestnej komunikácie a vyznačenej cyklotrasy, považuje **celé chránené územie**

- **ostatné zákazy** podľa § 14 ods. 1 písm. d) **platia na celom chránenom území celoročne**

- **podujatia:** podľa § 13 ods. 4 a § 13 ods. 3 písm. b) sa územná a časová doba uplatňovania **obmedzení podľa § 13 ods. 2 písm. k), t. j. povinnosť mať súhlas orgánu ochrany prírody na organizovanie verejných telovýchovných, športových a turistických podujatí, ako aj iných verejnosti prístupných spoločenských podujatí za hranicami zastavaného územia obce alebo mimo športových a rekreačných areálov na to určených,** stanovuje tak, že **uvedené obmedzenie neplatí na celom chránenom území v žiadnom časovom období**

- **zásahy do lesných porastov v súvislosti s udržiavaním priechodnosti a bezpečnosti turistických chodníkov:** podľa § 22 ods. 6 Zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny sa uplatňovanie zákazu *podľa § 16 ods. 1 písm. b), t. j. zákazu zasiahnuť do lesného porastu a poškodiť vegetačný a pôdny kryt,* upravuje nasledovne: **uvedený zákaz neplatí pre správcu pozemkov, ak ide o zásah do lesného porastu na turistickom**

chodníku alebo v jeho bezprostrednej blízkosti, a to len v prípade, že je ohrozený život alebo zdravie človeka.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že v území navrhovanej prírodnej rezervácie navrhujeme ponechanie všetkých existujúcich prvkov rekreačnej infraštruktúry - turistických chodníkov, piknikových lúčok, altánkov, lavičiek, vyhradených miest pre kladenie ohňa a pod., na vhodných, na to určených lokalitách.

Z hľadiska ochrany prírody je vhodným riešením ponechanie rekreácie v priestore navrhovaného chráneného územia približne na súčasnej úrovni, s intenzívnym výchovným pôsobením na návštevníkov (rôzne formy ekologickej výchovy a vzdelávania, informačné tabule, zvýšená kontrola neoprávnených vjazdov motorových vozidiel a znečisťovania prírodného prostredia).

Ekonomické zhodnotenie vyhlásenia prírodnej rezervácie Pramene Vydrice na území Mestských lesov Bratislava

1. Plánovaná (úmyselná) ťažba a ťažba nad rámec plánu (tzv. náhodná, kalamitná)

V aktuálnom decéniu pre porasty vo vlastníctve hlavného mesta Bratislava v správe Mestských lesov Bratislava na území navrhovanej prírodnej rezervácie bolo naplánovaných vyťažiť 36 069 m³ drevnej hmoty, z toho do konca platnosti decénia (2015) je naplánovaných vyťažiť ešte 13 924 m³ obnovnej úmyselnej ťažby, 832 m³ výchovnej úmyselnej ťažby a 47,4 ha prerezávok.

Navyše oproti plánovanej (úmyselnej) ťažbe toto decénium bude z územia navrhovanej PR vyťažených 13 218 m³ drevnej hmoty nad rámec PSoL (Program starostlivosti o les), pokiaľ bude dodržaný platný PSoL. V tomto priestore v minulých rokoch padlo 13 218 m³ kalamity, ktorá už bola spracovaná, a ktorá bola nad rámec plánu! Okrem toho samozrejme prebieha bežná ťažba podľa platného plánu v ostatných porastoch.

2. Ekonomické zhodnotenie

Do konca platnosti decénia je naplánovaných vyťažiť ešte 13 924 m³ obnovnej úmyselnej ťažby, 832 m³ výchovnej úmyselnej ťažby a 47,4 ha prerezávok.
 $13\,924\text{ m}^3 + 832\text{ m}^3 = 14\,756\text{ m}^3$, ktoré sú ešte do konca decénia určené do ťažby.

Za 1 m³ dreva je tržba cca 40 euro (podľa kvality a podľa aktuálnej situácie na trhu s drevom), tzn. $14\,756\text{ m}^3 \times 40\text{ euro} = 590\,240\text{ euro}$ tržby do konca decénia.

Podľa vyjadrenia p. Kutku je zisk cca 30 % z tržieb: $590\,240 \times 0,3 = 177\,072\text{ euro}$ zisk do konca decénia t.j. do konca roku 2015 za územie navrhovanej PR.

Do konca decénia majú MLB ešte povinnosť vykonať 47,4 ha prerezávok, čo je pre užívateľa lesa nákladová položka. Prerezávka podľa vyjadrení zástupcov mestských lesov stojí 190 euro na hektár: $47,4\text{ ha} \times 190\text{ euro} = 9006\text{ euro}$, ktoré sa odrátajú zo zisku:

$177\,072\text{ euro zisk} - 9006\text{ euro náklady na prerezávky} = \mathbf{168\,066\text{ euro}}$ zisk z územia navrhovanej PR

Čo získali mestské lesy nad rámec plánu doteraz v kalamitách?

$13\,218\text{ m}^3 \times 40\text{ euro} = 528\,720\text{ euro}$ – tržby,

528 720 euro x 0,3 = **158 616 euro** – zisk

Znamená to že zisky z doteraz vyťaženej kalamity skoro celkom kryjú stratu na produkcii za 2 posledné roky platnosti PSoL. Rozdiel je 9 450 euro, o ktoré MLB prídu v prípade vyhlásenia PR za dva posledné roky platnosti PSoL.

V zmysle zákona č. 543 / 2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, § 61, Mestské lesy Bratislava môžu v prípade vyhlásenia PR požiadať o náhradu ujmy, ktorá im bude zaplatená bez odčítania zisku z kalamít, čiže by im bola ujma uhradená zo štátneho rozpočtu vo výške cca 168 066 euro (presná výška ujmy závisí od použitého spôsobu jej výpočtu).

3. Intenzita ťažby na celom území mestských lesov vo vzťahu k rekreačnej funkcii a ochrane prírody

Objem ťažby sa určuje na 10 rokov dopredu “plánom starostlivosti o les”. Aktuálny plán je do konca roku 2015 a má sa podľa neho ročne vyťažiť z územia MLB cca 17 800 m³ dreva. Celkovo je však intenzita ťažby na celom území MLB príliš vysoká, čo je v rozpore s poslaním MLB a s ich deklarovanou primárne rekreačnou funkciou, ako aj s ich funkciou pre ochranu prírody. Znamená to že v súčasnosti platný PSL nie je dobre nastavený. Preto ušlý zisk z dôvodu vyhlásenia prírodnej rezervácie bude v budúcnosti závisieť aj od celkového nastavenia rekreácie, ochrany prírody a ťažby v MLB.

Pán Kutka v rozhovore pre Bratislavské noviny (2012) uviedol: *"Aby to bolo únosné pre lesopark, tak by bolo ideálne ťažiť ročne asi len 5000 kubíkov dreva. To by bolo optimálne pre les, aby nemal charakter hospodárskeho, ale rekreačného lesa."*

S týmto názorom je možné súhlasiť z hľadiska potrieb rekreácie aj z hľadiska ochrany prírody. 5000 m³ predstavuje 28 % aktuálneho ročného objemu ťažby. Pri prepočte na plochu to znamená postupné zníženie priemernej ťažby na území MLB až na úroveň cca 1,6 m³ / ha. Celé hospodárenie MLB bude preto potrebné postupne prispôsobiť ich primárne rekreačnej funkcii a ochrane prírody, a to tak, aby ani pri zníženej intenzite ťažby neboli MLB záťažou pre mestský rozpočet.

Možný ročný zisk pri rôznej intenzite ťažby dreva vypočítaný pre územie prírodnej rezervácie v správe Mestských lesov (celková plocha 384ha)			
	Zisk z predaja 1m³ dreva		
	10 €	12 €	20 €
Intenzita ťažby (m³/ha/rok)	Celkový ročný zisk		
1,6	6 114 €	7 372,8 €	12 228 €
5,7	21 888 €	26 265,6 €	43 776 €
8	30 720 €	36 864 €	61 440 €

Plochová tabuľka LHP podľa jednotiek priestorového rozdelenia lesa (Mestské lesy v Bratislave - Vydrica)

Časť 1. – Zoznam dielcov – príloha k žiadosti o zmenu lesného hospodárskeho plánu (programu starostlivosti o les) podľa § 43, ods. (2), Zákona 326 / 2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov.

Názov lesného užívateľského celku (LUC) ^{2/}	Označenie lesného pozemku ^{3/, 4/}	Číslo parcely ^{4/}	Vymera lesných pozemkov /ha/						Stav LHP k	Katastrálne územie	Vlastník	Správca, najomca
			Lesné porasty				Ostatné lesné pozemky ^{5/}	Lesné pozemky spolu				
			lesy hospodárske	lesy ochranné	lesy osobitného určenia	Lesné porasty spolu						
LC Rača									1.1. 2006			
	685	2822/2 2823 2824			5,82	5,82		5,82		Záhorská Bystrica	Hl. mesto SR Bratislava Hl. mesto SR Bratislava	
	787 I	6084 6104			6,17	6,17		6,17		Rača	Hl. mesto SR Bratislava Hl. mesto SR Bratislava	
	787 II	6077/2 6084 6104			5,31	5,31		5,31		Rača	Hl. mesto SR Bratislava Hl. mesto SR Bratislava	
	787 III	6077/2 6084 6104			3,41	3,41		3,41		Rača	Hl. mesto SR Bratislava Hl. mesto SR Bratislava	
	788 A	6079 6082			5,75	5,75		5,75		Rača	Hl. mesto SR Bratislava Hl. mesto SR Bratislava	
	788 B1	6079			0,43	0,43		0,43		Rača	Hl. mesto SR Bratislava Hl. mesto SR Bratislava	
	788 B2	6079 6082			0,96	0,96		0,96		Rača	Hl. mesto SR Bratislava Hl. mesto SR Bratislava	
	789 I	6079 6082			3,67	3,67		3,67		Rača	Hl. mesto SR Bratislava Hl. mesto SR Bratislava	
	789 II	6079 6082			5,1	5,1		5,1		Rača	Hl. mesto SR Bratislava Hl. mesto SR Bratislava	
	789 III	6079			2,06	2,06		2,06		Rača	Hl. mesto SR Bratislava Hl. mesto SR Bratislava	

	790 A	6079 6082			5,16	5,16		5,16		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	790 B	6079 6082			2,72	2,72		2,72		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	791 I	6079			5,46	5,46		5,46		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	791 II	6079 6082			2,54	2,54		2,54		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	791 III	6079			0,66	0,66		0,66		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	792 I	6079			9,57	9,57		9,57		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	792 II	6079			0,79	0,79		0,79		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	792 III	6079			1,86	1,86		1,86		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	793 I	6079			12,2	12,2		12,2		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	793 II	6079			0,36	0,36		0,36		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	793 III	6079			0,92	0,92		0,92		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	794 I	6079			6,56	6,56		6,56		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	794 II	6079			4,5	4,5		4,5		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	795 A	6078/1 6078/3 6079			8,91	8,91		8,91		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	795 B	6078/1 6078/3 6079			7,48	7,48		7,48		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	795 C	6079			0,56	0,56		0,56		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	796 AI	6078/1			9,46	9,46		9,46		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	796 AII	6078/1			3,18	3,18		3,18		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	796 BI	6078/1			5,19	5,19		5,19		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	796 BII	6078/1			0,88	0,88		0,88		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	796 C	6078/1			2,02	2,02		2,02		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	797	2820/2 2823 2824			3,81	3,81		3,81		Záhorská Bystrica	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	798	2820/2			4,41	4,41		4,41		Záhorská Bystrica	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	799	2820/2			15,04	15,04		15,04		Záhorská Bystrica	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	800	2828/2 2835 2838			7,31	7,31		7,31		Záhorská Bystrica	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	801 I	6079 6085/1			7,83	7,83		7,83		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava

	801 II	6079 6085/1			3,17	3,17		3,17		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	801 III	6079			4,28	4,28		4,28		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	802 I	6079			7,56	7,56		7,56		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	802 II	6079			0,97	0,97		0,97		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	803 I	6079 6094 6140			10,09	10,09		10,09		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	803 II	6079 6087 6094			3,05	3,05		3,05		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	804 A	6079 6094 6104 6140			7,52	7,52		7,52		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	804 B	6079 6084 6104			7,12	7,12		7,12		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	804 C	6079 6104			0,98	0,98		0,98		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	805	6091/1 6094 6137/1 6140			19,39	19,39		19,39		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	806	6094			4,57	4,57		4,57		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	807 I	6091/1 6094 6137/1			8,36	8,36		8,36		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	807 II	6091/1 6094 6137/1			0,45	0,45		0,45		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	808 A	6091/1			1,53	1,53		1,53		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	808 B	6091/1			0,62	0,62		0,62		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	809	6091/1 6091/3 19643 19646 19647 19648 2840			7,52	7,52		7,52		Rača Vinohrady Záhorská Bystrica	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	810	19643 19646			14,39	14,39		14,39		Vinohrady	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	811 I	6091/1 6091/3			0,43	0,43		0,43		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava

	811 II	6091/1			0,82	0,82		0,82		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	811 III	6091/1 6091/3 6094 6137/1 19643 19464			2,63	2,36		2,36		Rača Vinohrady	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	812	6091/1 6094 6137/1			5,30	5,30		5,30		Rača	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	822 I	19646			5,01	5,01		5,01		Vinohrady	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	822 II	19646			2,04	2,04		2,04		Vinohrady	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	823	19646			1,49	1,49		1,49		Vinohrady	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	824 I	19646 19647 19648			8,56	8,56		8,56		Vinohrady	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	824 II	19646 19647 19648			4,91	4,91		4,91		Vinohrady	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	825	19646 19647 19648 2840			8,62	8,62		8,62		Vinohrady Záhorská Bystrica	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	826	19646 19647 19648 2840			11,00	11,00		11,00		Vinohrady Záhorská Bystrica	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	827 I	2840			1,25	1,25		1,25		Záhorská Bystrica	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	827 II	2840			1,10	1,10		1,10		Záhorská Bystrica	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	828 A I	2840			0,51	0,51		0,51		Záhorská Bystrica	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	828 A II	2840			0,76	0,76		0,76		Záhorská Bystrica	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	828 B	2840			5,03	5,03		5,03		Záhorská Bystrica	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	829 A	2833 2839 2840 6091/4 6091/5			15,43	15,43		15,43		Rača Záhorská Bystrica	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	829 B	2840			0,50	0,50		0,50		Záhorská	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava

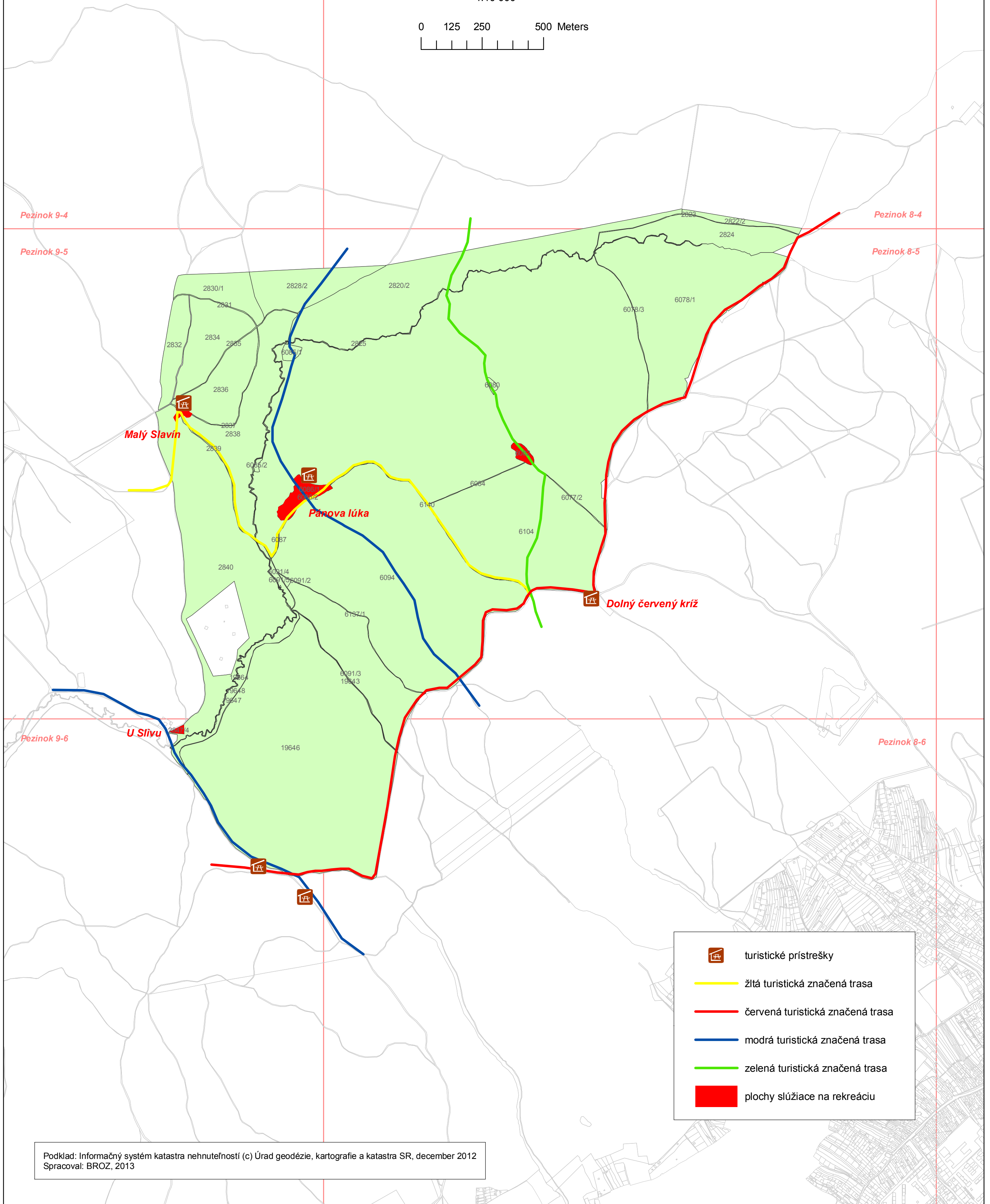
										Bystrica		
	830	2836 2837 2838			14,48	14,48		14,48		Záhorská Bystrica	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava
	831 B	2830/1 2835			1,17	1,17		1,17		Záhorská Bystrica	Hl. mesto SR Bratislava	Hl. mesto SR Bratislava

Pramene Vydrice

Katastrálne územie: Rača, Vinohrady, Záhorská Bystrica, Svätý Jur
Okres: Bratislava III, IV, Pezinok
Kraj: Bratislavský
Mapový list: Pezinok 8-4, 8-5, 8-6, 9-4, 9-5, 9-6

1:10 000

0 125 250 500 Meters

- turistické prístrešky
- žltá turistická značená trasa
- červená turistická značená trasa
- modrá turistická značená trasa
- zelená turistická značená trasa
- plochy slúžiace na rekreáciu